

RJEŠENJA ZA 4. RAZRED

1.
  - a) $320 - 18 = 302$
  - b) $712 - 33 = 679$
  - c) $(35 + 392) : 7 = 61$

2. Petrov sin je Pavao. Naime, Petar i sin uhvatili su paran broj riba, a također i Pavao i sin. Suma je neparna samo ako su tri ribiča.

3.
  - a) $2 \text{ m } 5 \text{ dm } 7 \text{ cm} + 1 \text{ m } 7 \text{ dm } 2 \text{ cm} =$
 $= 257 \text{ cm} + 172 \text{ cm} = 429 \text{ cm} = 4 \text{ m } 2 \text{ dm } 9 \text{ cm}$
  - b) $1 \text{ l } 5 \text{ dl} - 14 \text{ dl} = 15 \text{ dl} - 14 \text{ dl} = 1 \text{ dl}$
  - c) $2 \cdot 50 \text{ g} + 250 \text{ g} = 350 \text{ g}$
 $50 \text{ dag} - 350 \text{ g} = 50 \text{ dag} - 35 \text{ dag} = 15 \text{ dag}$

4.

Umanjenik	123 049	594373	800 000	878 221
Umanjitelj	87 359	235 467	374 995	777 555
Razlika	35 690	358 906	425 005	100 666

5. Figuru broj 2. Prve četiri figure predstavljaju prva četiri broja s njihovim zrcalnim slikama.

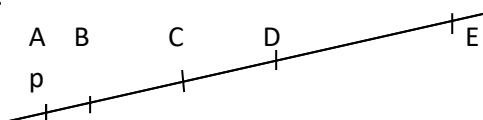
6.

<i>Grad</i>	<i>1953.</i>	<i>1991.</i>	<i>Porast</i>
ZAGREB	350 829	706 700	355 871
SPLIT	75 695	189 388	113 693
UKUPNO	426 524	896 088	469 564

7. 1. voćar $x + 32$	1. voćar $27 + 32 = 59$
2. voćar $x + 36$	2. voćar $27 + 36 = 63$
3. voćar $x + 47$	3. voćar $27 + 47 = 74$

$$\begin{aligned}
 x + 32 + x + 36 + x + 47 &= 196 \\
 3x &= 196 - 115 \\
 x &= 27
 \end{aligned}$$

8.

10 dužina

- crtež pravca – 1 bod
- 2 točne dužine – 1 bod
- odgovor – 1 bod

Rješenja za 5. razred:

1. a) $24 + [15 \cdot (306 - 6 \cdot 8) - 18] : 3 - 8 = 24 + [15 \cdot (306 - 48) - 18] : 3 - 8 =$
 $= 24 + [15 \cdot 258 - 18] : 3 - 8 =$ 1b
 $= 24 + [3870 - 18] : 3 - 8 =$ 2b
 $= 24 + 3852 : 3 - 8 =$ 3b
 $= 24 + 1284 - 8 =$ 4b
 $= 1300$ 5b

b) $235 \cdot 47 + 85 \cdot 235 - 235 \cdot 5 = 235 \cdot (47 + 85 - 5) =$ 2b
 $= 235 \cdot 127 =$ 3b
 $= 29\ 845$ 4b

Ukupno: **9b**

2. a) Najmanji mogući broj je 1076. 2b
 b) Najveći mogući broj je 9986. 2b

Ukupno: **4b**

3. a) $15 \cdot 45 = 675$
 Nakon 15 dana potrošeno je 675kg brašna. 1b

$1111 - 675 = 436$
 U slastičarnici će nakon 15 dana ostati 436kg brašna. 2b

b) $1111 - 121 = 990$ 2b
 $990 : 45 = 22$ 4b
 Poslije 22 dana u slastičarnici je ostalo 121kg brašna.

Ukupno: **6b**

4. $17 + 37 + 46 = 100$

Ukupno: **5b**

5. Tog dana u kazalište je išlo 20 učenika.
 Pogledaj sliku:

Ukupno: **5b**

6. a) $190 \cdot 2 = 390$
 Knjiga ima 390 stranica. 2b

b) Da bi odredili koliko znamenaka nam treba za označavanje knjige od 390 stranica, prvo moramo odrediti koliko ima jednoznamenkastih, dvoznamenkastih i troznamenkastih brojeva do 390.

- jednoznamenkastih brojeva ima 9 i za njihovo označavanje potrebno je 9 znamenaka 1b

- dvoznamenkastih brojeva ima 90 i za njihovo označavanje potrebno je $90 \cdot 2 = 180$ znamenaka 3b

- troznamenkastih brojeva ima $390 - 99 = 291$ i za njihovo označavanje potrebno je $291 \cdot 3 = 873$ znamenaka 3b

Za označavanje knjige od 390 stranica potrebno je $9 + 180 + 873 = 1062$ znamenke. 1b

Ukupno: 10b

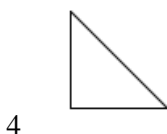
7. Na slici ima

1b

2b

2b

Ukupno: 5b

8. $23 \cdot 2 - 5 = 46 - 5 = 41$

Vrt je širine 23m i duljine 41m. 3b

$$2 \cdot 23 + 2 \cdot 41 = 46 + 82 = 128$$

Za ograđivanje vrta potrebno je 128m žice.

6b

Ukupno: 6b

RJEŠENJA ZA 6. RAZRED

1. U jednom satu srce ima $115 \cdot 60 = 6\,900$ otkucaja. .... 2 boda

U jednom danu srce ima $6\,900 \cdot 24 = 165\,600$ otkucaja. .... 3 boda

UKUPNO ..... 5 bodova

2. Izračunaj:

$$((240 : 40) - 3\,600 : 1\,200) \cdot 5 - (49\,000 : 7\,000 + 4 : 2) =$$

RJEŠENJE:

$$((240 : 40) - 3\,600 : 1\,200) \cdot 5 - (49\,000 : 7\,000 + 4 : 2) =$$

$$= (6 - 3) \cdot 5 - (7 + 2) =$$

$$= 3 \cdot 5 - 9 =$$

$$= 15 - 9 =$$

$$= 6$$

..... 2 boda

..... 1 bod

..... 1 bod

..... 1 bod

UKUPNO ..... 5 bodova

3. Nađi četiri uzastopna parna prirodna broja čiji zbroj iznosi 4 052.

RJEŠENJE:

$$4\ 052 : 4 = 1\ 013$$

Brojevi su: 1 010, 1 012 i
1 014, 1016.

..... 1 bod

..... 2 boda

..... 2 boda

UKUPNO: ..... 5 bodova

4. Zbroju brojeva 3.8 i 2.7 dodaj njihovu razliku. Koliki je zbroj?

RJEŠENJE:

$$(3.8 + 2.7) + (3.8 - 2.7) =$$
$$= 6.5 + 1.1 =$$
$$= 7.6$$

..... 2 boda

..... 2 boda

..... 1 bod

UKUPNO: ..... 5 bodova

5. Opseg pravokutnog trokuta iznosi 24 cm. Kolika je površina toga trokuta ako mu duljina hipotenuze iznosi 10 cm, a jedne katete 8 cm?

RJEŠENJE:

$$o = 24\text{ cm}$$

$$c = 10\text{ cm}$$

$$a = 8\text{ cm}$$

$$b = ?$$

$$p = ?$$

$$b = 24 - 10 - 8$$

$$b = 6\text{ cm}$$

..... 2 boda

$$p = (a \cdot b) : 2$$

$$p = (8 \cdot 6) : 2$$

$$p = 24\text{ cm}^2$$

..... 2 boda

UKUPNO: ..... 5 bodova

6. Nacrtaj trokut iz prethodnog zadatka tako da mu stranice smanjiš 2 puta.

RJEŠENJE:

$$a = 4\text{ cm}$$

$$b = 3\text{ cm}$$

crtež:

..... 2 boda

..... 3 boda

UKUPNO: ..... 5 bodova

7. Napiši sve četveroznamenkaste višekratnike broja 18 kojima je na mjestu desetica znamenka 4 i čije su sve znamenke različite.

RJEŠENJE:

Budući da je broj djeljiv s 18 mora biti djeljiv s 2 i 9. To znači da posljednja znamenka može biti 0, 2, 6 ili 8 (znamenke broja moraju biti različite). ..... 2 boda

Sada iskoristimo podatak da je broj djeljiv s 9: – ako je posljednja znamenka 0, prve dvije znamenke mogu biti 2 i 3, 5 i 9 ili 6 i 8. Njihovim kombiniranjem dobivamo brojeve 2 340, 3 240, 5 940, 9 540, 6 840 i 8 640: ..... 2 boda

- ako je posljednja znamenka 2,
prve dvije znamenke mogu biti 3 i 0, 3 i 9 ili 5 i 7. Njihovim kombiniranjem dobivamo
brojeve 3 042, 3 942, 9 342, 7 542 i 5 742. .... 2 boda

- ako je posljednja znamenka 6,
prve dvije znamenke mogu biti 1 i 7, 5 i 3, 9 i 8, ili 8 i 0. Njihovim kombiniranjem dobivamo
brojeve 1 746, 7 146, 3 546, 5 346, 8 046, 8 946, 9 846. .... 2 boda

- ako je posljednja znamenka 8,
prve dvije znamenke mogu biti 1 i 5, 6 i 9, ili 6 i 0. Njihovim kombiniranjem dobivamo
brojeve 1 548, 5 148, 6 048, 6 948 i 9 648. .... 2 boda

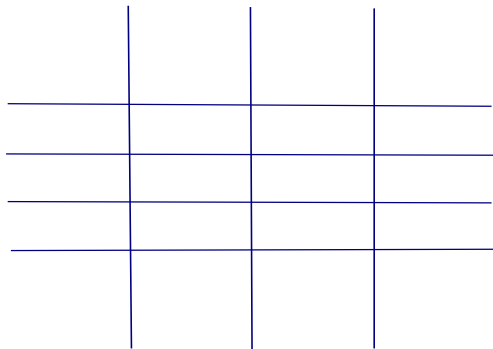
UKUPNO: .....10 bodova

8. Nacrtaj četiri paralelna pravca i tri pravca koji su okomiti na njih. Odredi broj svih pravokutnika koje određuju nacrtani pravci.

RJEŠENJE:

slika

..... 1 bod

6 pravokutnika sastavljenih od jednog malog pravokutnika ..... 1 bod
7 pravokutnika sastavljenih od dva mala pravokutnika ..... 2 boda
2 pravokutnika sastavljenih od tri mala pravokutnika ..... 2 boda
2 pravokutnika sastavljenih od četiri mala pravokutnika ..... 2 boda
1 pravokutnik sastavljenih od šest malih pravokutnika ..... 1 bod
Nacrtani pravci određuju 18 pravokutnika ..... 1 bod

UKUPNO: .....10 bodova

UKUPNO ..... 50 BODOVA

7. RAZRED - RJEŠENJA

1. $a = \left(0.35 - \frac{1}{4}\right) \cdot 1\frac{1}{9} + \frac{1}{9}$

$$0.35 - \frac{1}{4} = \frac{35}{100} - \frac{1}{4} = \frac{7}{20} - \frac{1}{4} = \frac{7-5}{20} = \frac{2}{20} = \frac{1}{10} \quad 1 \text{ bod}$$

$$\frac{1}{10} \cdot 1\frac{1}{9} = \frac{1}{10} \cdot \frac{10}{9} = \frac{1}{9} \quad 1 \text{ bod} \quad a = \frac{1}{9} + \frac{1}{9} = \frac{2}{9}$$

$$b = \frac{1}{6} \cdot \left(\frac{3}{4} + \frac{5}{12}\right) - \frac{1}{12}$$

$$\frac{3}{4} + \frac{5}{12} = \frac{9+5}{12} = \frac{14}{12} = \frac{7}{6} \quad 1 \text{ bod} \quad \frac{1}{6} \cdot \frac{7}{6} = \frac{7}{36}$$

$$b = \frac{7}{36} - \frac{1}{12} = \frac{7-3}{36} = \frac{4}{36} = \frac{1}{9}$$

$$a:b = \frac{2}{9} : \frac{1}{9} = \frac{2}{1} = 2:1 \quad 1 \text{ bod}$$

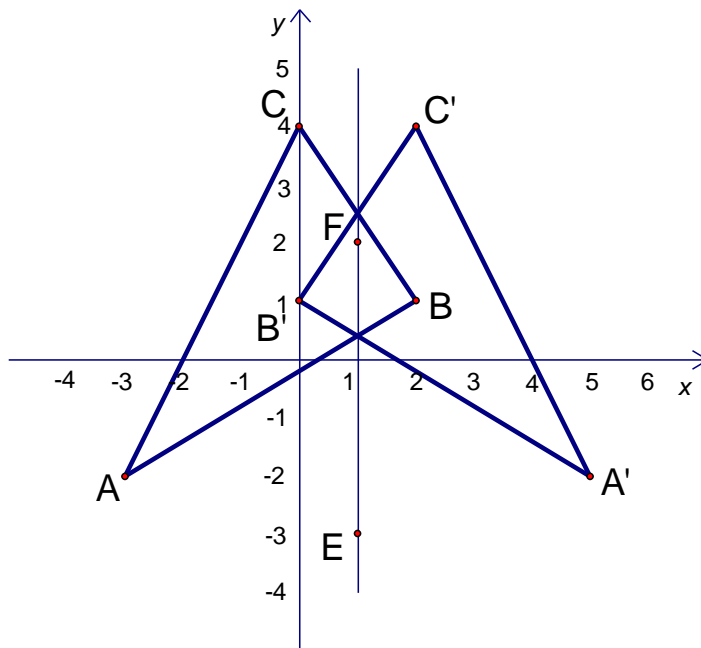
2. $A\left(-\frac{9}{4}\right), B\left(\frac{13}{6}\right)$

$$|AB| = \frac{13}{6} - \left(-\frac{9}{4}\right) = \frac{13}{6} + \frac{9}{4} = \frac{26+27}{12} = \frac{53}{12} \quad 3 \text{ boda}$$

3. $x \cdot y = 15$

$(1,15)$	1 bod	$(3,5)$	1 bod	$(-1,-15)$	1 bod	$(-3,-5)$	1 bod
$(15,1)$		$(5,3)$		$(-15,-1)$		$(-5,-3)$	

4.

koordinatni sustav	1 bod
pravac EF	1 bod
trokut $\triangle ABC$	2 boda
trokut $\triangle A'B'C'$	3 boda
$A'(5,-2), B'(0,1), C'(2,4)$	1 bod

5. $\frac{5x-3}{6} - \frac{4x-5}{4} = 1 \quad | \cdot 12$

$2(5x-3) - 3(4x-5) = 12$ 1 bod

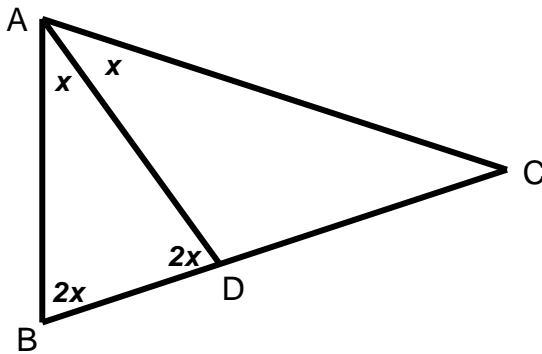
$10x - 6 - 12x + 15 = 12$ 1 bod

$10x - 12x = 12 + 6 - 15$ 1 bod

$-2x = 3 \quad | : (-2)$ 1 bod

$x = -\frac{3}{2}$ ili $x = -1.5$ 1 bod

6.

$\angle BAD = \angle DAC = x$

$x + x = 2x$

trokut $\triangle ABC$ je jednakokračni trokut $\Rightarrow \angle CAB = \angle CBA = 2x$ 1 bod

trokut $\triangle ABD$ je jednakokračni trokut $\Rightarrow \angle ABD = \angle ADB = 2x$ 1 bod

u trokutu $\triangle ABD$ vrijedi $2x + 2x + x = 180^\circ$ 1 bod

$5x = 180^\circ \quad | : 5$

$x = 36^\circ$ 1 bod

$2x = 72^\circ$

$\angle CAB = \angle CBA = 72^\circ$ 1 bod

$\angle BCA = 180^\circ - 2 \cdot 72^\circ = 36^\circ$ 1 bod

Kutovi trokuta $\triangle ABC$ iznose $72^\circ, 72^\circ$ i 36° . 1 bod

7. $\angle CAB = \angle CBA = \alpha \quad \angle ACB = \beta$

vanjski kutovi uz osnovicu jednake su veličine

simetrala dijeli kut na dva jednaka dijela

$\angle DAE = \angle EAC = x \quad \angle CBG = \angle FBG = x$ 1 bod

iz jednakosti vršnih ili suprotnih kutova slijedi

$\angle DAE = \angle SAB = x \quad \angle FBG = \angle SBA = x$ 1 bod

u trokutu $\triangle ASB$ vrijedi $x + x + 80^\circ = 180^\circ$ 1 bod

$x = 50^\circ$ 1 bod

$\angle EAS = 180^\circ$ ispruženi kut $\Rightarrow x + \alpha + x = 180^\circ$ 1 bod

$$\alpha = 80^\circ$$

1 bod

u trokutu $\triangle ABC$ vrijedi $\alpha + \alpha + \beta = 180^\circ$

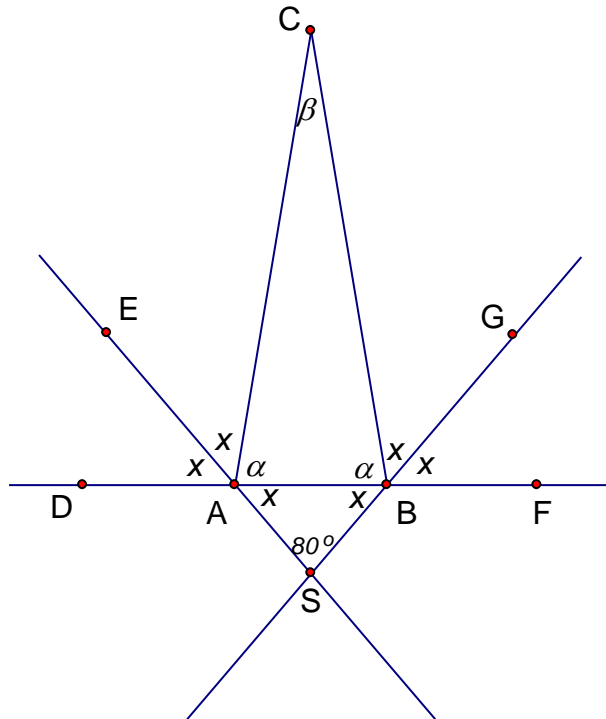
1 bod

$$\beta = 20^\circ$$

1 bod

Kutovi trokuta $\triangle ABC$ iznose $80^\circ, 80^\circ$ i 20° .

1 bod

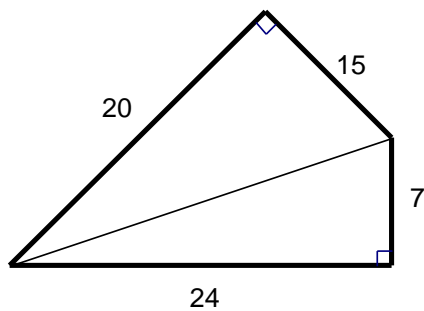

skica

1 bod

8. dijagonala dijeli četverokut na dva pravokutna trokuta

1 bod

P_1 - površina prvog trokuta: duljine kateta su 24 i 7

$$P_1 = \frac{24 \cdot 7}{2} = 84$$

2 boda

P_2 - površina drugog trokuta: duljine kateta su 20 i 15

$$P_2 = \frac{20 \cdot 15}{2} = 150$$

2 boda

P - površina četverokuta

$$P = P_1 + P_2 = 84 + 150 = 234$$

1 bod

Rješenja za 8. razred

1. 12 radnika   5 dana
      ↓   ↑
      10 radnika   x dana

2 boda

$$x:5 = 12:10$$

$$x = \frac{5 \cdot 12}{10}$$

2 boda

$$x = 6$$

1 bod

Ostali radnici završit će posao za 6 dana.

2. $\frac{x-2}{5} - \frac{10-y}{3} = \frac{y-7}{4} \quad | \cdot 60$

$$\frac{2y+4}{3} - \frac{2x-6}{8} = \frac{x+13}{4} \quad | \cdot 24$$

$$12x - 24 - 200 + 20y = 15y - 105$$

$$16y + 32 - 6x + 18 = 6x + 78$$

1 bod

$$12x + 5y = 119$$

$$-12x + 16y = 28$$

2 boda

$$21y = 147 \quad | \cdot \frac{1}{21}$$

$$y = 7$$

1 bod

$$12x + 5y = 119$$

$$12x + 5 \cdot 7 = 119$$

$$12x = 119 - 35$$

$$12x = 84 \quad | :12$$

$$x = 7$$

1 bod

3. x- cijena artikla prije sezone

1 bod

Postavljanje jednadžbe:

$$x + \frac{20}{100}x - \frac{20}{100}\left(x + \frac{20}{100}x\right) = 888$$

2 boda

Rješavanje jednadžbe

1 bod

$$x = 925$$

Cijena artikla prije navedenih promjena iznosila je 925 kuna.

1 bod

4. Za vrijeme kad je djed bio 14 puta stariji od unuka, zbroj njihovih godina mora biti djeljiv s 15.

Višekratnici broja 15 manji od 72 su 15, 30, 45 i 60.

Uvjetima zadatka odgovara samo broj 60.

Djed i unuk zajedno su imali 60 godina prije $(72 - 60) : 2 = 12 : 2 = 6$ godina.

5 boda

5. Neka su to recipročni brojevi $\frac{a}{b}$ i $\frac{b}{a}$

Vrijedi:

$$\frac{a}{b} - \frac{b}{a} = \frac{55}{24}$$

1 bod

$$\frac{a^2 - b^2}{ab} = \frac{55}{24}$$

2 boda

Znači da je $(a+b)(a-b) = 55$ i $ab = 24$.

Razlikujemo dva slučaja:

$$1. \quad (a+b)(a-b) = 55 = 1 \cdot 55 \\ = 5 \cdot 11$$

$$2. \quad (a+b)(a-b) = -1 \cdot (-55) \\ = -5 \cdot (-11)$$

$$\begin{array}{ll} ab = 2 \cdot 12 & ab = 24 = -1 \cdot (-24) \\ = 3 \cdot 8 & = -2 \cdot (-12) \\ = 4 \cdot 6 & = -3 \cdot (-8) \\ = 1 \cdot 12 & = -4 \cdot (-6) \end{array}$$

3 boda

3 boda

U oba slučaja uvjete ispunjavaju brojevi 8 i 3 i -3 i -8.

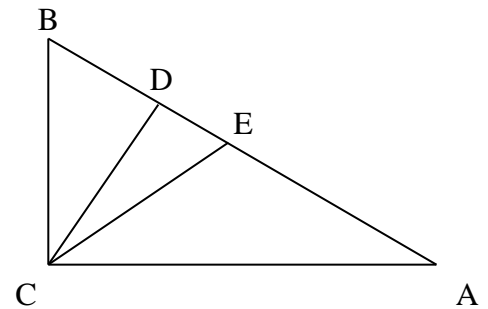
Tražen recipročni brojevi su $\frac{8}{3}$ i $\frac{3}{8}$ i brojevi $-\frac{3}{8}$ i $-\frac{8}{3}$.

1 bod

6. Kako je težišnica $\overline{CE}$ pravokutnog trokuta ABC jednaka polovini hipotenuze $\overline{AB}$, odnosno $|CE| = |AE|$, trokut AEC je jednakokratan. zbog toga je $\sphericalangle ECA = \sphericalangle CAE = \alpha$. Pravokutni trokuti ABC i CDB imaju zajednički šiljasti kut $\sphericalangle ABC = \beta$. Dalje vrijedi da je $\sphericalangle CAB = \sphericalangle BCD = \alpha$. Iz tih razmatranja slijedi:

$$\sphericalangle BCA = 2\alpha + 23^\circ 10' = 180^\circ$$

$$\alpha = 33^\circ 25' \text{ i } \beta = 56^\circ 35'$$

10 bodova

7. Prema uvjetima zadatka dužina $\overline{EF}$ ima duljinu $\frac{a}{2} - \frac{c}{2}$.

10 bodova

Povučemo li paralele iz točke E s kracima $\overline{AD}$ i $\overline{BC}$ dobivamo dužine $\overline{EG} \parallel \overline{AD}$ i $\overline{BC} \parallel \overline{EH}$.

Zbog toga je $\sphericalangle DAB = \sphericalangle EGH = \alpha$ i $\sphericalangle CBA = \sphericalangle EHG = \beta$.

Kako je $|GF| = \frac{a}{2} - \frac{c}{2}$ i $|FH| = \frac{a}{2} - \frac{c}{2}$ vrijedi $|GF| = |FH| = |EF|$,

a trokuti GFE i FHE su jednakokrati pa je $\sphericalangle EGF = \sphericalangle FEG = \alpha$ i $\sphericalangle FHE = \sphericalangle HEF = \beta$.

Sada za trokut GHE vrijedi:

$2\alpha + 2\beta = 180^\circ$ odnosno $\alpha + \beta = 90^\circ$ pa je u trapezu $ABCD$

$$\sphericalangle ADC + \sphericalangle BCD = 360^\circ - (\alpha + \beta) = 360^\circ - 90^\circ = 270^\circ$$

Prema tome zbroj kutova uz manju osnovicu iznosi 270° .

